

לימודי פרויד-לאקאן | מנהל: ז'אק-אלן מילר | מרכז: מרקו מאואס

אוטיזמים, קליניקה של המסלול*

סדנא באחריות שרון זוילי, מוריה בר ניצן

2018-9

"מצאתי בשוק צעצוע קטן ובלוי. הוא היה בערימה של צעצועים שבורים וחלקי צעצועים. היה לו סרט עם נקודות כחולות והוא נראה כהכלאה בין כבש, ארנב וכלב. הוא היה בערך בן 20-15 שנה ועלה 20 פני. קניתי אותו וקראתי לו "כלב כיס". הוא ייסע איתי מידי יום לכל מקום, בדיוק כמו שעשו הדמויות שלי. הוא יהיה הגשר שלי אל דברים חיים מעבר לחומה של גופי."

דונה ויליאמס, אף אחד בשום מקום

אריק לוראן מציע, בעבודת הניסוח שלו לאורך השנים, לגשת לאוטיזם החל מבעיית החזרה של ההתענגות. אם ז'אק אלן מילר מציע שבפרנויה ההתענגות חוזרת באחר הגדול, בסכיזופרניה היא חוזרת בגוף, לוראן מוסיף: באוטיזם היא חוזרת בסף.

הנחה זו, לוראן מפתח לאורך עבודתו. בהמשך הוא יאמר לנו כי באוטיזם, האבחנה דרך החזרה של ההתענגות מבוטלת מעצם עובדת היעדר מסלול דחפי שיעבור דרך המקום של האחר. אנחנו לומדים עם פרויד ולקאן כי ניתן לתפוס את הפונקציה של הדחף החל מהמישור של המסמן. פרויד מנסח זאת עם ההיפוך בין הפעיל והסביל, ולקאן עם מסלול התביעה. הדחף כמונטאז', כמה שנע במסלול של לך ושוב מסביב לאובייקט, לחור שנוצר במה שחוזר מהפנייה של הסובייקט לאחר הגדול. המקום של האחר השסוע, של הגוף על אזוריו הארוגניים, הוא המאפשר מבנה של סף שתוכם את ההתענגות.

מה אם כך נוכל לומר ביחס לדחף באוטיזם, היכן שהמקום של הריק לא מונח מראש, היכן שיש על פי לוראן דחייה של החור? קליניקה זו של המסלול אותה מציע לוראן, מאפשרת למקם את המסלולים אותם הסובייקט יוצר, עם אובייקטים, מסמנים שנגזרים מהאחר כמה שמכתר סף, שמאפשר ריק, מקום לחליפין. מסלול המאפשר להתענגות לעבור לפני שזה חוזר לסובייקט.

"קליניקה של המסלול"- זוהי בעצם המשגה, שעוקבת אחרי המסלולים אותם מבנה הסובייקט האוטיסטי, כמאמץ לתת מענה להתענגות המציפה, שרשרת של איברים המאפשרים בנייה של אחר, של גוף.

האפשרות לקבוע כי מסלולים אלו -שלא אחת מקבלים כינוי של הרגלים, קיבעונות, אובססיות- הינם בעצם יצירה של סובייקט, אפשרות זו קיימת הודות למי ששם עצמו שותף לפעולה של הסובייקט האוטיסטי, למשל מוסדות לילדים אוטיסטים ופסיכויים שפועלים באוריינטציה לאקאנינית, אשר על ידי ריבוי של אופני עבודה, של סגנונות, של פרטנרים, מאפשרים מגוון ומרחב ליצירה הייחודיות של הסובייקט. ז'אק אלן מילר טבע את הביטוי "פרקטיקה בין רבים" ב 1992 על מנת לשייך אופנות של פרקטיקה מוסדית בו הקשר מיוסד מעבר לאפקטים של הקבוצה. אנטוניו דיצ'יאצ'א DiCiaccia חנך ביטוי זה במוסד לילדים אוטיסטים שפעל להקמתו {אנטן 110}. הוא מציע בין השאר כי העבודה מתאפשרת הודות לכך שהפרטנר של הילד האוטיסטי נמצא בעמדה של "סובייקט המפעיל את איוויו", ביחס מסוים לאובייקט הקרוב לליבו. יחס המרחיק את האפשרות שהילד יבוא להשלים את המקום של החסר שלו. הוא מלמד אותנו על אופן קשירה בין האחד לריבוי, שכורך את האוטיזמים עם המוסד.

הפרקטיקה, כשהיא בין רבים, מאפשרת מרחב קצת פחות מכוסה על ידי אידאל, על ידי ידע מונח מראש לטובת נוכחות במרחב עם גוף, פתוח להמצאה ייחודית.

שרון זוילי

מוזמנים לסדנא מי ששם עצמו שותף, בן שיח לסובייקט האוטיסטי ומבקש לחקור את גבולות קליניקה זו, יד אחת באובייקט ושנייה באחר, יד אחת בהמצאה של הסובייקט ויד שנייה במסגרת המוסדית ושאלתו שלו הוא.

הסדנא תתקיים אחת לחודש, בימי שישי בין השעות 11:00-13:00 בבית ספר בית אקשטיין "דרור" בפרדס חנה. הסדנא תלווה בקריאה בטקסטים, בעדויות כתובות של סובייקטים אוטיסטים ויוצגו בה מקרים קליניים במסגרת הקשר עם הסמינר הקליני של פרויקט דורא בליווין של פרלה מיגלין, פסיכולוגית קלינית, פסיכואנליטיקאית חברה ב-NLS ומבל גרייבר, פסיכואנליטיקאית חברה ב-NLS, פסיכולוגית במרפאה לבריאות הנפש של "הכללית".

*ההזמנה למפגשים היא פרי של שיתוף פעולה של הפלטפורמה ללימודים חדשים
בפרייקט דורא עם בית ספר בית אקשטיין "דרור", לנערים ונערות על הרצף האוטיסטי.
למשתתפים חדשים בתכנית – ההרשמה מותנית בראיון מקדים עם ליאת שליט אחראית
הפלטפורמה.

רישום:

shzvili@gmail.com
moriabn83@gmail.com

תאריכים:

23/11 ; 21/12 ; 25/1 ; 15/2 ; 15/3 ; 12/4 ; 24/5 ; 21/6

עלות:

ההשתתפות במפגשים כרוכה בתשלום של 600 ש"ח. ממשתתפי הסמינר הקליני של דור a
וצוות בית הספר המעוניינים להשתתף בסדרה תיגבה עלות של 400 ש"ח.

רשימת קריאה:

אף אחד בשום מקום {1992} דונה ויליאמס, הוצאת ידיעות אחרונות.
יצרים וגורלות יצרים- {1915} זיגמונד פרויד, בתוך מעבר לעקרון העונג ומסות אחרות, כרך ד
הוצאת דביר .

JACQUES LACAN BOOK 11{1964} The four fundamental concept of psychoanalysis
chapter 13; chapter 14.

Spectres of autism{2010} Eric Laurent ; in psychoanalytical notebooks, issue
25, Autism

מהייסוד על ידי אחד לפרקטיקה בין רבים {1997} אנטוניו דיצ'אצ'א { עבודת תרגום של צוות
מעון משעולים } נמצא באתר www.giepnls.com

קריאה נוספת :

* {2012} LA BATAILLE DE LAUTISME; ERIC LAURENT

{ נמצא כעת בעבודת תרגום על ידי, מבלי גרייבר, יטבת אלברבאום, ענת פריד ושרון זוילי }

הסימפטום, זאק לקאן {1975} אוניברסיטת קולומביה, בית הספר לקשרים בין-לאומיים, בתוך: עת לקאן actual 2.

הפרקטיקה הפסיכואנליטית בפסיכוזות {1992} פרנסואה לגיל, סמינר השדה הפרוידיאני בתוך מחברות פרוידיאניות מס 1.

על שאלה מקדימה לכל טיפול אפשרי בפסיכוזה {1993} אריק לוראן, סמינר השדה הפרוידיאני, בתוך מחברות פרוידיאניות מספר 2.

סכיזופרניה ופרנויה {1982} זאק אלמן מילר, בתוך מחסרות פרוידיאניות מספר 3.

פרקטיקה ברבים באנטן 110 {2001} אנטוניו דיצאצא {עבודת תרגום של צוות מעון משעולים} נמצא באתר www.giepnls.com